proLékaře.cz | 10.4.2025

Epidemiologie infekčních nemocí

Göpfertová Dana, Pazdiora Petr, Dáňová Jana

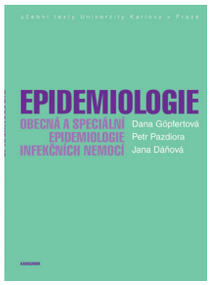

Recenzovaná učebnice sestává ze tří částí. Úvodní částí je výkladový slovník epidemiologické terminologie, používané v oblasti infekční epidemiologie, který je velmi přínosný a v podstatě nezbytný pro orientaci v obecné i speciální problematice oboru. Navazuje část obecná, ve které jsou probírány principy šíření nákaz v populaci a možnosti protiepidemických opatření. Pečlivě je probrána problematika specifické imunoprevence a postupů dekontaminace včetně sterilizace a dezinfekce. Samostatná kapitola je věnována principu surveillance a její aplikaci v našich podmínkách.
Speciální část učebnice představuje ucelený aktuální přehled v současné době nejdůležitějších infekčních agens vyvolávajících onemocnění člověka. Členění této části a zejména standardní přístup k popisu jednotlivých nákaz zahrnující klinickou charakteristiku, údaje o původcích nákaz, zdrojích a rezervoárech, způsobech přenosu, inkubačních dobách, výskytu ve světě i v ČR, a příslušných protiepidemických opatřeních považuji, zvláště z pedagogického hlediska, za velmi vhodné. Přiřazeny jsou dvě zajímavé kapitoly věnované specifické problematice nozokomiálních infekcí a nákaz zneužitelných jako bojové biologické prostředky.
Naprosto netradičně je provedeno třídění nákaz podle rozhodujícího způsobu přenosu a díky tomu je usnadněna orientace čtenářů v uvažování o zdrojích nákaz a zejména o aplikaci preventivních i represivních epidemiologických opatření.
Velmi ceněnou studijní pomůckou se jistě stane i celá řada přehledných tabulek, usnadňujících čtenářům orientaci v kategorizaci jednotlivých nákaz, rozdílných způsobech přenosu, jejich původců i možnostech prevence.
Dílo vyniká stručností, srozumitelností a přesností a plně doporučuji jeho vydání. Moje drobné připomínky byly autory již respektovány. Kniha, kromě využití v pregraduálním studiu, bude jistě vítána i jako užitečná příručka v postgraduálním studiu pracovníků hygienické služby i praktických lékařů a pediatrů.

Prof. MUDr. Jan Šejda, DrSC.

Diferenciální diagnostika v klinické mikrobiologii

Josef Scharfen ml.

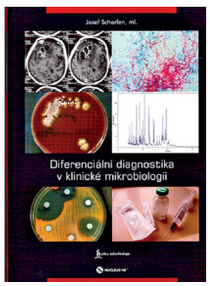

Monografii „Diferenciální diagnostika v klinické mikrobiologii“ sepsal primář MUDr. Josef Scharfen, CSc., a vydalo ji v roce 2013 v Edici mikrobiologie nakladatelství NUCLEUS HK. Kniha je zaměřena jako praktická příručka diferenciální diagnostiky v klinické mikrobiologii a jako pregraduální a postgraduální učebnice klinické mikrobiologie. Každá nová monografie přináší aktualizovaný a komplexní pohled na příslušnou problematiku a tak je tomu i v tomto případě. Na jejích stránkách jsou k dispozici velmi přehledně údaje týkající se klinické mikrobiologie z mnoha úhlů pohledu. Za velmi prospěšné lze považovat komplexní a přehledné zpracování, které bezesporu usnadní orientaci v oblasti klinické mikrobiologie, která podle mého názoru představuje klíč k porozumění úlohy mikroorganismů v lékařské praxi. Tuto skutečnost jistě ocení všichni odborní pracovníci, kterým kniha usnadní pochopení „duše“ klinické mikrobiologie. Tato skutečnost činí z tohoto textu zajímavé dílo, které bude významným přínosem v každodenní mikrobiologické praxi. Monografie je však svou komplexností vhodná i pro odborníky z dalších oborů, např. z oblasti infekčního lékařství a intenzivní medicíny.
Autorovi se povedlo velmi dobře uspořádat informace o současném pohledu na klinickou mikrobiologii, která bezesporu patří mezi důležité lékařské obory. Současná medicína je charakteristická exponenciálním nárůstem poznatků ve všech lékařských specializacích a právě mikrobiologie patří k dynamicky se vyvíjejícím oborům nejen po stránce informační, ale současně i z hlediska technologického vybavení. Předložená publikace umožní čtenářům lépe se orientovat v uvedené problematice a jsem přesvědčen, že je vhodná nejen pro odborníky, ale současně pro studenty programu Všeobecné lékařství.
Věřím, že monografie primáře Scharfena si najde místo v knihovně lékařů i studentů. Jsem přesvědčen, že bude zdrojem informací, po kterém sáhnou nejen mikrobiologové, ale i lékaři jiných specializací a studenti lékařských fakult.

Prof. MUDr. Milan Kolář, Ph.D.
Ústav mikrobiologie LF Univerzity Palackého v Olomouci a Fakultní nemocnice Olomouc